

INSPIRATIONSPUNKTER

26. september 2012

[Kun det talte ord der gælder]

Samråd i ERU den 26. september 2012 - spørgsmål AG-AK stillet efter ønske fra Preben Bang Henriksen (V) og Hans Christian Schmidt (V)

Intro:

- Tak for invitationen til at komme i udvalget i dag, blandt andet som er en opfølgning på de tidligere samråd vedr. EBH Bank, som vi afholdt her i udvalget den 9. februar 2012, den 24. april 2012 og den 21. juni 2012 om selv samme sag.
- Dertil er jeg også blevet bedt om at kommentere på interviewet med Finansiell Stabilitets administrerende direktør Henrik Bjerre-Nielsen i Bankinfo under overskriften: ”Vi kan pelse en bank på en weekend.”
- Jeg vil lægge ud med en opfølgning på de tidligere samråd som vi har afholdt vedr. EBH. Udvalget har i spørgsmålene AH-AK bedt mig om at forholde mig til en konkret sag, EBH Bank, hvor der som bekendt vese- rer en retssag.
- Lad mig i den forbindelse anføre – som jeg også gjorde ved de tidligere samråd om samme sag – at jeg er af den opfattelse, at det vil være principielt forkert, hvis vi som politikere diskuterer enkelte forhold eller omstændighe-

der i en konkret sag, mens den behandles ved domstolene.

- Når der verserer en retssag er det op til domstolene i første omgang at forholde sig til sagen og de konkrete omstændigheder med henblik på at vurdere, hvad udfaldet skal være.
- Parterne har mulighed for at anføre samtlige de argumenter, der måtte tale for deres sag.
- Og jeg mener derfor fortsat, at vi skal afvente domstolenes afgørelse, hvorefter vi eventuelt kan tage en politisk drøftelse.
- Endvidere vil jeg også gerne fastslå, at det nu en gang er sådan, at det er ledelsen, dvs. bestyrelsen og direktionen, der er ansvarlig for at sikre en forsvarlig ledelse og undgå tab for indskydere, andre kreditorer og aktionærer.
- Det er direktionen, der har det daglige ansvar for ledelsen af instituttet, og bestyrelsen, der har det overordnede ansvar. Når man påtager sig det ansvar at træde ind i en bestyrelse, skal man derfor også være sikker på, at man har kompetencerne til at løfte dette ansvar.
- Derudover er det den eksterne revisors forpligtelse at forestå revisionen af bankens regnskab. Revisoren skal

sikre, at bankens årsregnskab giver et retvisende billede af bankens økonomi og risici m.v. Den eksterne revisor skal endvidere straks meddele Finanstilsynet oplysninger om forhold, der er af afgørende betydning for instituttets fortsatte aktivitet.

- Finanstilsynet fører tilsyn med at pengeinstitutterne overholder den finansielle lovgivning, men det er ikke Finanstilsynets opgave at drive banken. Det ansvar tilfalder bankens ledelse. Det skal vi fastholde.
- Derfor følger det af den finansielle lovgivning, at banken, herunder de enkelte medlemmer i bestyrelsen, er forpligtet til straks at meddele Finanstilsynet om forhold, der er af afgørende betydning for den fortsatte drift.
- Det er derfor vigtigt at være opmærksom på, at hvis man påtager sig et bestyrelseshverv, påtager man sig samtidig et ansvar, der indeholder en række forpligtelser. Enhver bestyrelse er således forpligtet til at sætte sig grundigt ind i bankens aktiviteter og til at forholde sig hertil.

Ad spørgsmål AH:

[En række personer er sagsøgt af Finansiell Stabilitet (staten) for 700 mio. kr. hver – under anbringende af, at man ikke har udvist fornøden agtpågivenhed i varetagelsen af bestyrelsesarbejdet i EBH Bank i perioden 2007-2008. For disse borgere er det åbenlyst helt afgørende at kunne belyse, hvilke advarsler – eller mangel derpå – der af Finanstilsynet er tilgået bestyrelsen i denne periode. Er det efter ministerens opfattelse rimeligt, retfærdigt og i overensstemmelse med god forvaltningsskik, at staten ikke vil oplyse nærmere om omfanget og karakteren af de eventuelle advarsler, dokumenter, notater og referater, der er i Finanstilsynets besiddelse,

og som således kan være af afgørende betydning for de sagsøgte personers retsstilling.]

- Som jeg indledningsvist nævnte, er baggrunden for spørgsmålet en konkret retssag. Ved en sådan retssag vil de sagsøgte personer naturligvis blive bekendt med de forhold og konkrete dokumenter med videre, sagsøgeren begrundet sit sagsanlæg med, og de sagsøgte personer vil få mulighed for at fremlægge deres egen version af begivenhederne.

- Når det gælder omfanget og karakteren af de advarsler, Finanstilsynet har givet til bestyrelsen for EBH Bank, kan jeg henvise til Finanstilsynets § 352 a redegørelse af 26. marts 2010. Af redegørelsen fremgår det blandt andet vedrørende den periode, spørgsmålet omhandler, at:
 - Finanstilsynet foretog ordinær undersøgelse af EBH Bank 26.-30. marts 2007,
 - Der blev holdt afsluttende møde 26. april 2007,
 - Den afsluttende rapport blev fremsendt 10. januar 2008,
 - Finanstilsynet ved brev af 19. september 2007 advarede bankens ledelse om bankens fortsatte betydelige udlånsvækst og bankens lave likviditetsoverdækning,
 - Finanstilsynet ved brev af 31. januar 2008 anmodede banken om en redegørelse i forbindelse med den aktuelle likviditetsmæssige ustabile situation.

Jeg kan endvidere blandt andet henvise til skriftlig besvarelse af spørgsmål 104, hvori der gives et uddybende svar fra Finanstilsynet på forløbet med EBH Bank.

Ad spørgsmål AI:

[I besvarelsen til ERU alm. del – spørgsmål 248 anfører ministeren, at de i spørgsmålet efterspurgte dokumenter (notater, plancher, skrivelser m.v.) er omfattet af udvidet tavshedspligt fra Finanstilsynets side. Omfatter denne tavshedspligt også bestyrelsesreferater fra EBH Bank, herunder referater af bestyrelsesmødet den 26. april 2007, hvor finansinspektøren over for EBH Bank afrapporterer inspektionsbesøget, øjensynlig med bemærkning om, at den gennemsete udlånsportefølje ”er af særdeles god kvalitet”?]

- Som følge af den skærpede tavshedspligt i lov om finansiel virksomhed (§ 354), er hverken jeg eller Finanstilsynet i stand til at videregive oplysninger fra tilsynsvirksomheden til Folketinget eller udvalg herunder.
- Den skærpede tavshedspligt gør, at der kun kan videregives oplysninger om en virksomheds ”generelle økonomiske forhold”, for så vidt angår krisehåndtering til et af Folketingets stående udvalg, når der skal træffes beslutning om, hvorvidt staten skal yde garanti eller stille midler til rådighed, eller i forbindelse med den parlamentariske kontrol heraf.
- Sådan en situation har vi ikke her, idet der ikke skulle træffes beslutning om, hvorvidt staten på dette tidspunkt skulle yde garanti eller stille midler til rådighed.

- Den skærpede tavshedspligt omfatter også interne papirer som eksempelvis pengeinstitutternes bestyrelsesprotokoller.
- Finanstilsynet har oplyst for mig, at tilsynet ikke var bekendt med det nævnte interne bestyrelsesreferat, før der blev henvist til det i forbindelse med et tidligere samråd i Erhvervsudvalget om denne sag.
- Finanstilsynet er således heller ikke i besiddelse af det eventuelle interne referat fra bestyrelsesmødet den 26. april 2007.
- Referater fra interne møder i pengeinstitutterne tilgår almindeligvis ikke Finanstilsynet. Finanstilsynet gennemgår sådanne dokumenter i forbindelse med de konkrete inspektioner i institutterne.
- For så vidt angår Finanstilsynets afrapportering fra inspektionsbesøget, herunder vurderingen af udlånsporteføljen, kan jeg bl.a. henvise til Finanstilsynets § 352 a-redegørelse og min besvarelse af bl.a. spørgsmål 104.

Ad spørgsmål AJ:

[Mener ministeren, at Folketings udvalg har mulighed for parlamentarisk kontrol af regeringens førelse (herunder Finanstilsynets arbejde), når omfattende og centrale bilag vedrørende Finanstilsynets rolle i et af finanskrisens store bankkrak ikke kan udleveres til udvalget, end ikke i neutraliseret form?]

- Det er fastsat i lov om finansiel virksomhed, at det er Finanstilsynets direktion, der har ansvaret for tilsynsvirksomhedens tilrettelæggelse. Finanstilsynet er uafhængigt af det politiske system, herunder af mig som minister, for så vidt angår tilrettelæggelsen af sin tilsynsvirksomhed.
- Finanstilsynet er som nævnt tidligere omfattet af en skærpet tavshedspligt og er derfor forpligtet til at hemmeligholde fortrolige oplysninger, som de får kendskab til gennem tilsynsvirksomheden. Finanstilsynet er dog forpligtet til at orientere ministeren om sager af større politisk betydning.
- Ministeren bliver ved en sådan videregivelse omfattet af en tavshedspligt, der svarer til den Finanstilsynet er underlagt.
- Jeg mener således ikke, at Folketingets udvalg har mulighed for at modtage de ønskede oplysninger i den konkrete sag. Jeg og Finanstilsynet kan jo ikke sætte os ud over lovens bestemmelser.
- Med Finanstilsynets § 352 a-redegørelser er der imidlertid skabt mulighed for at få indsigt i, hvad der er foregået i relation til den finansielle virksomhed, der er gået konkurs. Det gælder blandt andet oplysninger om udvik-

lingen i virksomheden og Finanstilsynets rolle op til at banken blev nødlidende.

- Det er korrekt, at Finanstilsynet har mulighed for at videregive fortrolige oplysninger i summarisk eller sammenfattende form, når hverken den enkelte virksomhed eller dens kunder kan identificeres.
- Men allerede fordi vi jo ved, at dokumenterne handler om EBH bank, er det ikke muligt at videregive de fortrolige oplysninger i anonymiseret form.
- Afslutningsvis vil jeg gerne understrege, at det er i fuld overensstemmelse med internationale tilsynsstandarder, at Finanstilsynet er uafhængigt i sin tilsynsvirksomhed. Det er et forhold, som Den Internationale Valutafond ligger stor vægt på og overvåger.

Ad spørgsmål AK:

[I ERU – alm. del – spørgsmål 248 blev der bl.a. spurgt om, hvilke møder der i den konkrete periode havde været afholdt mellem Finanstilsynet og EBH Banks ledelse (direktion og bestyrelse) samt mellem Finanstilsynet og bankens revisor. Spørgsmålet ses ikke besvaret, hvorfor det hermed gentages.]

- Med henvisning til hvad Finanstilsynet tidligere har oplyst mig, og som er en gentagelse af hvad jeg tidligere har oplyst udvalget, kan jeg henvise til Finanstilsynets § 352 a redegørelse af 26. marts 2010.

- Det fremgår af redegørelsen, at Finanstilsynet foretog en ordinær undersøgelse af banken i perioden 26. – 30. marts 2007. Som led i undersøgelsen har der været en række møder, hvor bankens væsentlige risikoområder blev gennemgået.
- Der blev afholdt afsluttende møde for undersøgelsen den 26. april 2007 med deltagelse af bankens direktion, bestyrelse, intern og ekstern revision. På mødet meddelte Finanstilsynet konklusionerne på de enkelte risikoområder, der var gennemgået på undersøgelsen.
- Det fremgår endvidere af redegørelsen, at Finanstilsynet i weekenden den 20. – 21. september 2008 foretog en engagementsgennemgang i banken, bistået af eksterne krediteksperter fra en række pengeinstitutter.
- Som oplyst i mit svar på ERU alm. del spørgsmål 248 er der i redegørelsen endvidere redegjort for Finanstilsynets øvrige tilsynsaktiviteter i forhold til EBH Bank i den nævnte periode.
- Således fremgår det, at Finanstilsynet ved brev af 19. september 2007 advarede bankens ledelse om bankens fortsatte betydelige udlånsvækst og bankens lave likviditetsoverdækning, og
- At Finanstilsynet ved brev af 31. januar 2008 anmodede banken om en redegørelse i forbindelse med den aktuelle likviditetsmæssige ustabile situation.

oo0oo

Samrådsspørgsmål AG

[Ministeren bedes kommentere interviewet med Finansiell Stabilitets adm. direktør Henrik Bjerre-Nielsen i Bankinfo nr. 3, juli 2012: ” Vi kan pelse en bank på en weekend”.]

- Udover spørgsmålene om EBH, er jeg også blevet bedt om at kommentere på et sommerinterview med Finansiell Stabilitets administrerende direktør Henrik Bjerre-Nielsen artiklen i Bankinfo under overskriften: ”Vi kan pelse en bank på en weekend”.
- Interviewet kommer løseligt rundt om en del emner, herunder også fritidsmæssige forhold.
- Den farverige overskrift – der synes at bygge på en henvisning til Henrik Bjerre-Nielsens fritidsinteresse for jagt – dækker over en beskrivelse af Finansiell Stabilitets weekendarbejde i forbindelse med håndtering af en nødlidende bank, samt den afvikling Finansiell Stabilitet efterfølgende foretager.
- Sådanne ”smarte” overskrifter risikerer dog at give et forkert indtryk af Finansiell Stabilitets aktiviteter, der først iværksættes, når alle andre løsninger ikke viser sig bæredygtige.

- Som bekendt er Finansiell Stabilitet etableret med det formål at tage hånd om nødlidende pengeinstitutter og sikre en ordentlig og redelig afvikling af disse pengeinstitutter, der ikke længere kan stå på egne ben.
- Erfaringen har vist, at hensynet til både den finansielle stabilitet og tilliden til det finansielle system bedst bliver varetaget gennem en kontrolleret afvikling af nødlidende pengeinstitutter – i stedet for ad hoc løsninger. Ligeledes sikrer en kontrolleret afvikling bedre værdierne af aktiverne i det nødlidende selskab end et tvangssalg under en konkurs.
- Hele vejen igennem den finansielle krise har vi i forligskredsen været enige om udformningen af de nødvendige tiltag til at sikre en effektiv håndtering af udfordringerne på det finansielle område.
- I den brede politiske forligskreds har vi først med Bankpakke III, og senere med Bankpakke IV, skabt grundlaget for, at Finansiell Stabilitet hurtigt og effektivt kan håndtere situationen, når en bank bliver nødlidende, og der ikke kan findes en fuldstændig privat løsning herpå.
- Med ordningerne har vi sikret, at Finansiell Stabilitet henover en weekend kan håndtere en nødlidende bank,

så alle kunderne fortsat kan få udført deres daglige bankforretninger som hidtil mandag morgen.

- De almindelige kunder skal derfor ikke ud og finde en ny bankforbindelse og etablere nye lån med meget kort varsel. Deres adgang til konti, netbank og dankort mv. fungerer som hidtil. Det ville ikke være tilfældet ved en konkurs, som ville være alternativet uden Finansiell Stabilitet.
- Kundernes løn går også fortsat ind på deres konti, og deres regninger bliver betalt – helt som normalt.
- Med ordningerne har vi således sikret os, at almindelige kunder i en nødlidende bank mærker mindst muligt til bankens problemer.
- De måder og modeller vi har, til at håndtere nødlidende institutter på, betyder at håndteringen kan ske hurtigt og effektivt under hensyntagen til bankens almindelige kunder, Det er noget andre lande misunder os.
- Samtidig er det ikke skatteborgerne, der skal holde for, når en bank bryder sammen – det er et vigtigt og rigtigt princip, at vi lader dem, der har stillet risikovillig kapital til rådighed og investeret i banken, tage de første tab.

- Dernæst er det den samlede finansielle sektor – og ikke staten – som står bag finansieringen af Finansiell Stabilitets afvikling af de overtagede nødlidende pengeinstitutter. At det forholder sig sådan er ikke altid klart, når der er debat om ordningerne i de offentlige medier – hvilket Henrik Bjerre-Nielsen også er inde på.
- Jeg mener, at disse principper er væsentlige at holde fast i. Og det er derfor positivt, at et bredt flertal i Folketinget står bag ordningerne og indsatsen i øvrigt på det finansielle område.
- Interviewet kommer også ind på den mere konkrete afvikling af et nødlidende institut, og Henrik Bjerre-Nielsen forklarer bl.a., at Finansiell Stabilitet skal føre en dialog med kunderne, og at de naturligvis skal leve op til sine pligter over for kunderne.
- Det kan jeg kun være enig i. Det er vigtigt, at Finansiell Stabilitet sørger for, at afviklingen sker på en for kunderne ordentlig og redelig måde, herunder følger reglerne om god skik for finansielle virksomheder.
- Det skal bl.a. ske ved at hjælpe kunderne og øvrige aktiver hurtigst muligt videre til en ny bankforbindelse.

- Det er dog vigtigt, at Finansiell Stabilitet også tager skyldige økonomiske hensyn ved forvaltning af statens midler.
- Rigsrevisionen har i foråret 2012 afgivet en beretning om Finansiell Stabilitet, og den måde selskabet afvikler nødlidende banker på.
- Jeg har i den forbindelse noteret mig, at Statsrevisorerne og Rigsrevisionen finder, at Finansiell Stabilitet overtager og afvikler nødlidende pengeinstitutter på en tilfredsstillende måde samtidig med, at Finansiell Stabilitet har sikret en sparsommelig drift.
- Endvidere anfører Rigsrevisionen, at Finansiell Stabilitet siden slutningen af 2008 har været med til at løse en væsentlig opgave, som skal bidrage til at sikre den finansielle stabilitet i Danmark.